

Vragenboekje

Voor dit examen zijn maximaal 49 punten te behalen; het examen bestaat uit 19 vragen en één samenvattingsopdracht. Voor elk vraagnummer is aangegeven hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Geef niet meer antwoorden (zinnen, redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld één zin wordt gevraagd en je antwoordt met meer dan één zin, dan wordt alleen de eerste zin in de beoordeling meegeteld.

Tekst 1 Schoonheid en tragiek

- 1p **1** ■ Hoe kan de tekst *Schoonheid en tragiek* qua tekstsoort het beste getypeerd worden?
- A Een activerende tekst met beschouwende elementen.
 - B Een amuserende tekst met activerende elementen.
 - C Een betogende tekst met beschouwende elementen.
 - D Een uiteenzettende tekst met amuserende elementen.

Zowel in het tekstgedeelte van alinea 1 tot en met 9 als in het tekstgedeelte van alinea 10 tot en met 15 geeft de schrijver antwoord op een impliciete vraag.

- 2p **2** □ Welke impliciete vraag beantwoordt de schrijver in het tekstgedeelte van alinea 1 tot en met 9?
Gebruik maximaal 10 woorden.
- 3p **3** □ Welke impliciete vraag beantwoordt de schrijver in het tekstgedeelte van alinea 10 tot en met 15?
Gebruik maximaal 10 woorden.

Volgens Ginola (zie regel 24) mogen voetballers best veel geld verdienen, omdat ze veel mensen ontspanning bieden. Rob Schouten is bekend met de argumenten die Ginola gebruikt, maar is het niet met hem eens (zie alinea 2 en 3).

- 3p **4** □ Leg uit waarom de schrijver het niet eens is met Ginola.
Gebruik maximaal 30 woorden.
- 2p **5** □ Wat concludeert de schrijver uit het feit dat voetballers zoveel geld verdienen?
Gebruik maximaal 10 woorden.

“Een erg overtuigend pleidooi voor de hoogte van de salarissen en transfersommen vind ik de redenering van Ginola niet.” (regels 43-46)
Vergelijk de wijze van argumenteren van David Ginola (alinea 2) met die van de auteur (alinea 3).

- 1p **6** ■ Welke van onderstaande beweringen is juist?
Beiden argumenteren op basis van
- A kenmerken / eigenschappen.
 - B oorzaak en gevolg.
 - C overeenkomst / vergelijking.
 - D voorbeelden.

“Voetbal kan dus leiden tot psychische loutering van de door stress geplaagde mens.” (regels 41-42)

- 1p **7** ■ Welk van onderstaande citaten drukt het beste dezelfde gedachte uit?
- A “Hardwerkende mensen willen in het weekend ontspannen bij een adembenemend potje voetbal.” (regels 35-37)
 - B “Het is hun hoogtepunt van de week.” (regel 37)
 - C “Zo kunnen ze de in de week opgespaarde woede en frustraties kwijt.” (regels 37-39)
 - D “Wij leveren ze dat, zoals filmsterren een avondje ontspanning bieden.” (regels 39-40)

- 1p **8** ■ Welke gevoelswaarde heeft het woordje ‘zowaar’ in regel 66?
- A afgunst
 - B afkeuring
 - C bewondering
 - D spot

- 2p **9** □ Welke twee *verschillende* argumenten hanteert de schrijver in alinea 6 en 7 om aan te geven dat hij het niet eens is met de schoonheidsaanbidders?

- 1p **10** ■ Van welk type drogreden bedient de schrijver zich in het tekstgedeelte van alinea 7 tot en met 9 bij het verwerpen van de opvattingen van de schoonheidsaanbidders en voetbalhaters?
- A de persoonlijke aanval
 - B een onjuist verband tussen oorzaak en gevolg
 - C een verkeerde vergelijking
 - D het vertekenen van een standpunt

- 1p **11** □ Welke functie heeft alinea 6 tot en met 9 ten opzichte van alinea 1 tot en met 5? Kies één woord uit de volgende reeks: *bewijs, conclusie, gevolg, oorzaak, samenvatting, stelling, tegenwerping, toepassing, uitwerking, voorbeeld.*

- 2p **12** □ “Zelf ben ik sinds mijn jonge jaren een trouwe fan van FC Groningen ...” (regels 168-169)
Waarom is het volgens de auteur aantrekkelijk een trouwe fan te zijn van een club?
Gebruik maximaal 10 woorden.

- “Voetbal maakt het ons mogelijk allerlei onverkwikkelijkheden te verwerken en te vergeten.” (regels 193-195)
De auteur heeft deze verklaring al eerder in de tekst gegeven.
- 1p **13** ■ In welke van onderstaande alinea’s is deze verklaring al eerder aan de orde geweest?
- A alinea 2
 - B alinea 11
 - C alinea 12
 - D alinea 14

De opmaakredacteur van een krant zou het artikel *Schoonheid en tragiek* kunnen indelen met behulp van de volgende achtereenvolgende kopjes:

- 1: Voetbal is mooi
- 2: Voetbal is lelijk
- 3: Voetbal is meeleven
- 4: Voetbal is afleiding

- 1p **14** □ Boven welke alinea zou hij het beste kopje 2 kunnen plaatsen?

- 1p **15** □ Boven welke alinea zou hij het beste kopje 3 kunnen plaatsen?

- 1p **16** □ Boven welke alinea zou hij het beste kopje 4 kunnen plaatsen?

- 1p **17** ■ Welke van onderstaande zinnen geeft het beste de hoofdgedachte van de tekst *Schoonheid en tragiek* weer?
- A Aan voetbal zit voor sommige kijkers een esthetische kant, maar hun motieven om in esthetische termen over voetbal te spreken zijn afkeurenswaardig.
 - B Dat voetbal de gelegenheid geeft om alledaagse emoties te verwerken en te vergeten, is het voornaamste motief om voetballers duur te betalen.
 - C De populariteit van voetbal komt niet zozeer voort uit de schoonheid van het spel, maar vooral uit de mogelijkheden tot meeleven.
 - D Mensen die voetbal met het woord ‘mooi’ verbinden hebben ongelijk, want bij het voetbalspel overheerst het lelijke.

Let op: de laatste vragen van dit examen staan op de volgende pagina.

Het gaat niet aan om openlijk naar oorlog te verlangen, hoewel het grootste gedeelte van ons collectief kapitaal aan de wapenindustrie wordt uitgegeven. Eenzelfde dubbelhartigheid zien we ten aanzien van het voetballen; er is een 'hogere' aspect en een verboden, geheime kant. Het 'hogere' heeft te maken met de pracht van het spel, van trefzekere samenwerking en individuele virtuositeit. Het 'hogere' heeft niet te maken met de agressiviteit die onverbrekelijk bij voetballen hoort: deze verboden, geheime kant wordt bij uitstek als een probleem gezien. Mensen geloven nu eenmaal dat agressie uitsluitend door frustratie wordt veroorzaakt en wijzen deze fundamentele drift af, omdat zij die associëren met vernielzucht of moord. En dat is jammer, want juist die agressie maakt het voetbal leuk, meeslepend, belangrijk, passionerend en intens bevredigend.

naar: Anna Enquist, Niet van lust alleen

uit: Hard gras, eerste jaargang, nr. 3, april 1995, p. 36-39

“Het gaat niet aan om openlijk naar oorlog te verlangen, hoewel het grootste gedeelte van ons collectief kapitaal aan de wapenindustrie wordt uitgegeven. Eenzelfde dubbelhartigheid zien we ten aanzien van het voetballen ...”

- 3p **18** Zeg met eigen woorden wat Anna Enquist met deze bewering wil zeggen over de agressie bij de voetbalsport.

Gebruik maximaal 20 woorden.

Anders dan Anna Enquist laat Rob Schouten zich niet expliciet uit over het verband tussen agressie en de aantrekkelijkheid van voetbal.

- 3p **19** Is het aannemelijk dat Rob Schouten de agressie, die hij in alinea 6 afkeurt, zal beschouwen als een verklarende factor voor de aantrekkingskracht van voetbal? Licht je antwoord toe met behulp van alinea 15.

Gebruik maximaal 15 woorden.

Tekst 2 De lekkere kant van stress

- 18p **20** Maak een goedlopende samenvatting in correct Nederlands van maximaal 160 woorden van de tekst *De lekkere kant van stress*. Uit de samenvatting moet voor iemand die de oorspronkelijke tekst niet gelezen heeft, duidelijk worden:

- welk verschijnsel voor de auteur aanleiding is voor een nadere bespiegeling;
- welke onderzoeksresultaten ogenschijnlijk tegenover elkaar staan en hoe deze tegenstrijdigheid kan worden verklaard;
- hoe de auteur oordeelt over de wetenschappelijke stand van zaken;
- aan welke randvoorwaarden het besproken verschijnsel moet voldoen, wil het als positief ervaren worden;
- welke conclusies de auteur trekt.

Einde